

Motion av Sonia Lunnergård (kd) m. fl. om rättvisemärkt kaffe och te

I en allt mer globaliserad värld kommer vi dagligen i kontakt med varor från jordens alla hörn. Några av de vanligaste varorna är kläder, skor, kaffe och bananer. Trots att vi idag anses tillhöra en gemensam marknad kommer inte fördelarna och vinsterna av handeln alla tillgodo. Det är framförallt rika aktörer i nord som dominerar den globala handeln.

Småskaliga jordbrukare och hantverkare i de s.k. utvecklingsländerna i syd har begränsade resurser och därför svårt att hävda sig på världsmarknaden trots att de står för en betydande del av produktionen. För att kunna sälja sina varor tvingas producenterna pressa sina priser och sänka kraven på arbetsförhållanden.

För att räta upp dessa förhållanden har rättvisemärkt handel växt fram. "Rättvisemärkt" är en social och etisk märkning som vill främja rättvis handel med producenter i syd. "Rättvisemärkt" består av en förening och ett bolag, "Föreningen för Rättvisemärkt i Sverige" och "Rättvisemärkt i Sverige AB". Föreningen har 20 organisationer som medlemmar. Bolaget utfärdar licenser till svenska företag och ägs av Svenska kyrkan och Landsorganisationen, LO. "Rättvisemärkt" har systerorganisationer i 16 länder i Europa, Nordamerika och Japan. De olika organisationerna samarbetar inom FLO, "Fairtrade Labelling Organizations International", som är det internationella kontrollorganet.

Att handla rättvisemärkta varor är att ge uttryck för en etiskt medveten konsumentmakt. Att köpa rättvisemärkta produkter främjar att arbetare och odlare får skäligt betalt för arbetet de utför och att demokratin fördjupas genom att organisationsrätten är självklar och att barnarbete inte är tillåtet. Många gånger är det rättvisemärkta produkterna dessutom ekologiskt odlade vilket medför miljövinster.

Producenter av rättvisemärkt är förpliktigade att förbättra medlemmarnas och deras familjers levnadsförhållanden och sociala villkor. Särskilt kvinnor ska få möjligheter att spela en mer aktiv roll i beslutsprocessen. Man sätter höga kvalitetskrav på produkterna för att konsumenterna ska veta att varan man köper är av god kvalitet.

Svenskarna är stora konsumenter av kaffe och te. Politiker och kommunanställda är inget undantag. Vi fikar ofta och gärna, både i våra hem och i offentliga sammanhang, som t ex när vi arbetar eller när vi möts till politiska sammanträden.

Det finns redan flera kommuner i Sverige som har tagit ställning för rättvisemärkta varor, som till exempel Växjö och Skövde. Det är dags att även Stockholms läns landsting kommer med i detta arbete.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås landstingsfullmäktige besluta:

att det kaffe och det te som upphandlas av landstingets förvaltningar och bolag ska vara rättvisemärkt

Stockholm den 11 oktober 2005

Sonia Lunnergård (kd)   Inga-Britt Backlund (kd)   Monica Karlsson (kd)

Aram El Khoury (kd)   Margaretha Åkerberg (kd)   Janne Stefanson (kd)

Åke Holmström (kd)   Sten Erson-Wester (kd)